

Tekst og foto: Birte Hegerlund Runde

Så fort fant den

Amfetamin, heroin, hasj, ecstasy og kokain. For narkohunden Gunner (3½) er det en lek å være på jobb.

Døren til Agder dyreklinikk åpnes opp. Inn kommer springer spanielhunden Gunner med stramt bånd, pesende pust og logrende hale. Bak følger hundefører og hundeeier Rune Fjellmyr. Gunner begynner å snuse fra venstre kant av rommet, og får straks teften av noe. Halen slår ivrig frem og tilbake. Så stivner han plutselig til foran en skuff. Han har kjent lukten av noe kriminelt.

– Dette er en lek for ham. Får han ikke lekt, mister han fort interessen for den leken, sier Fjellmyr.

Lukter langt. Dersom vi sammenligner menneskets luktesans med en hunds luktesans så er menneskets luktesans på størrelse med et frimerke, mens hundens luktesans er på størrelse med en fotballbane.

Derfor er det ikke lett å gjemme narkotika for en hund som er trent for å finne narkotika. Gunner har derfor ingen problem å finne narkotika som er gjemt i en bil, selv om de som har gjemt stoffet tror at dette ikke kan bli funnet.

Tre døde. Alle politi – og tolldistrikt i hele landet har nå tilgang til narkotikahund. Men mangelen er der likevel. I følge Dagbladet døde nylig plutselig tre av narkohundene i Oslo politidistrikt – noe som førte til en liten narkohundkrise i landets største politidistrikt. Systemet er sårbart. Og hundene på narkotikaoppdrag må passes godt på så de ikke får i seg stoffene de snuser opp. Det har skjedd av hunder har begynt å skumme rundt kjeften etter å ha spist heroin. Hundeførerne har derfor alltid med seg motgift.

– Den ser ikke akkurat fryktingytende ut, den narkohunden.

– Nei, det er kjempeviktig for oss at de ikke skal se fryktingytende ut. Det er viktig for oss at den skal kunne søke på mennesker, sier Ivar Jacobsen fra Tollregion Sør-Norge.

Narkohunden Gunner blir godkjent narkohund neste måned, og klar for ekte oppdrag for politiet og tollvesenet. Her skal den snuse seg frem

dopet

Veterinær Solveig Knagenhjelm og veterinær Camilla Lilleholt

«Får han ikke lekt, mister han fort interessen»

Ofte er hundene i jobb på flyplasser eller andre folksomme plasser for å snuse på forbigående. Da vekker den minst oppsikt om den ser ut som en vanlig familiehund.

Liten og mobil. – Fordelen med denne typen, er at den har søk – og byttelyst. Og så er den lettere og mindre enn andre typer, som er en fordel når den skal undersøke på mange ulike ting, sier Jacobsen.

En narkohund skal kunne hoppe inn under panseret til en bil, opp og ned av kasser, inn i lastebiler. Noen hunder diskvalifiserer seg selv i opptreningen som narkohunder fordi de ikke er mobile nok. Eller fordi de ikke takler støy eller varme.

Hundene er avlet opp for å prøves som narkohunder.

– Det er et sjansespill. Du vet ikke hvordan den lille valpen blir som voksen. Gunner er en familiehund, men med en ekstra god kvalitet når det gjelder søk - og byttelyst, sier Fjellmyr.

Den lever sammen med familien Fjellmyr i Arendal, og er på jobb når

matfar er på jobb. Den er akkurat ferdig godkjent som narkohund nå.

Trangt nåløye. Nåløyet er trangt. For hver 25. hund som blir testet, ender de gjerne opp med å kunne bruke to.

I dag har vi 33 narkohunder i landet. I tillegg er det trent opp fire hunder som er trent opp til å snuse opp penger, og to som skal snuse opp sigaretter.

Det foretas 1000 søk i året. Dette er reelle kontroller. I tillegg er det like mange øvinger. Narkohundene går lei og mister teften på dop, penger eller sigaretter om de sjelden finner noe. Det er som en kaste-pinne-lek. Hunden blir opprørt når den klarer oppdraget. Og må få belønning etter endt oppdrag.

– 15 sekunder!

Ivar Jacobsen fra Tollvesenet har tatt tiden det tok fra Gunner kom inn i rommet, og til han klarte å finne frem til en liten, lukket pose med noen få gram amfetamin, i en lukket skuff.

– Amfetamin kan lukte veldig forskjellig. Noe er vasket, andre ganger er det ikke vasket. Men amfetamin er likevel noe av det enkleste for hundene å lukte fordi molekylene er så flyktige. De går lett gjennom luften, sier Jacobsen.

Hundeeier Fjellmyr klapper den ekstatiske Gunner og putter en tennisball i munnen på den. Oppdrag utført. Selv om det bare var øvelse denne gangen.

Dyrlege Camilla Lilleholt synes ikke amfetamin lukter så mye.

til en gjemt pose med noen gram amfetamin ved Agder dyreklinikk.